

Protokoll 9/2020

fört vid Södermalms stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 24 september 2020 kl. 17:30-18:36, Göta Ark,
Medborgarplatsen 25 - stängt för allmänheten

Ledamöter

Christoffer Järkeborn (M) Ordförande
Anders Göransson (S) Vice ordförande
Filip Solsjö (M)
Harald Eriksson (M)
Anders Karlsson (M)
Anne-Lie Elfvén (L)
Anna-Klara Müntzing (MP)
Lars Rottem Krangnes (C)
Britten Lagerkvist Tranströmer (S)
Magnus Nilsson (S)
Charlotte Lilja Pittuco (V)
Christina Wallmark (SD)
Elis Wibacke (V) ersätter Birgitta Sevefjord (V)

Ersättare

Eva Runvald (M)
Hugo Laigar (M)
Britt Haselwanter (M)
Anton Johansson (L)
Magnus Palm (MP)
Ashna Ibrahim (C)
Frida Bondesson (KD)
Cassandra Solback (S)
Frida Nehrfors Hultén (V)
Ulf Wester (SD)
Antonia Simon (FI)

Övriga närvarande

Ann-Christine Jenvén Stadsdelsdirektör
Maria Engfors Nämndsekreterare

Justerare

Anders Göransson (S), ordförande, Lars Rottem Krangnes (C),
ledamot

Datum för justering

2020-09-29

Paragraf

§22

Sekreterare

Maria Engfors

§ 22**Remiss av Slopåd straffrabatt för unga myndiga vid allvarlig brottslighet**

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2020/998

SÖD 2020/570

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservationer

Charlotte Lilja Pittuco (V) och Elis Wibacke (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag (bilaga).

Särskilt uttalande

Anders Göransson m.fl. (S) lämnar ett särskilt uttalande från Socialdemokraterna (bilaga).

Ersättaryttrande

Antonia Simon (Fi) ställer sig bakom Vänsterpartiets förslag och lämnar ett eget ersättaryttrande (bilaga).

Sammanfattning av ärendet

Ett utkast till en lagrådsremiss har utarbetats enligt uppdrag av regeringen. Uppdraget var att föreslå ändringar gällande den straffrättsliga särbehandlingen av lagöverträdare i åldersgruppen 18–20 år.

I utkastet till lagrådsremiss lämnas nu förslag som innebär att om någon som är 18–20 år har begått ett brott, och det för brottet är föreskrivet fängelse i lägst ett år eller mer, ska hans ungdom inte beaktas särskilt vid straffmätningen. Det ska inte heller krävas särskilda skäl för att döma lagöverträdare i den åldersgruppen till fängelse, och samma straff ska kunna dömas ut som för andra myndiga lagöverträdare exempelvis fängelse på livstid.

Förvaltningen ställer sig positiv till att frågan om straffrabatt setts över. Vid grova brott bör samhället kunna reagera med adekvata sanktioner och en kriminell livsstil ska kunna avbrytas i tid. Förvaltningens uppfattning är att samlade och förstärkta insatser krävs för att möta ungdomsbrottsligheten och detta måste kopplas till effektivt brottsförebyggande arbete för att minska brottsligheten

och öka tryggheten i samhället. Stockholms stad behöver fortsätta prioritera och utveckla socialt förebyggande arbete och tidigt stöd.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Charlotte Lilja Pittuco (V) föreslår att nämnden beslutar enligt Vänsterpartiets förslag (bilaga).

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut - förvaltningens förslag och Vänsterpartiets förslag. Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- SÖD 2020/570-2 Tjänsteutlåtande gällande remiss av slopad straffrabatt för unga myndiga vid allvarlig brottslighet
- SÖD 2020/570-1.2 Utkast till lagrådsremiss Slopad straffrabatt för unga myndiga vid allvarlig brottslighet

Bilaga § 22 – eget förslag (V)

Södermalms stadsdelsnämnd

2020-09-24

Ärende 22

Remiss av Slopad straffrabatt
för unga myndiga vid allvarlig
brottslighet

Dnr. SÖD 2020/570

Charlotte Lilja Pittuco m.fl.
(V)

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden föreslås besluta

1. Att avslå förslaget
2. Att därutöver anföra följande:

Regeringen har givit i uppdrag att ta fram ett förslag till en lagrådsremiss om ändringar i den straffrättsliga särbehandlingen av lagöverträdare i åldersgruppen 18–20 år.

Förvaltningen skriver i sitt tjänsteutlåtande att man ställer sig positiv till att straffrabatt setts över och att det är viktigt att kunna avbryta en kriminell livsstil i tid. Vi delar förvaltningens uppfattning om preventiva och tidiga insatser för att stoppa ungdomsbrottslighet. Vi delar inte uppfattningen att lagrådsremissens förslag om slopad straffrabatt för unga myndiga är rätt väg att gå, utan vi ser att det snarare kan komma att slå tillbaka i negativa effekter. Det framgår i underlaget inga belägg från beprövad kunskap på att längre strafftider för unga personer skulle vara en god idé. Däremot finns det vedertagen forskning som visar på att ungdomar som döms till fängelse får svårare att upphöra med brott och får längre brottskarriärer. Istället för att hjälpa ungdomarna att bryta med sin kriminella bana riskerar det att befästa den kriminella identiteten vilket får motsatt effekt på sikt.

Vi finner det högst anmärkningsvärt att utredaren för den statliga utredning som ligger till grund för lagrådsremissen själv konstaterar att det inte finns något empiriskt eller erfarenhetsbaserat stöd för skärpta påföljder för unga lagöverträdare. Vi anser att det är anmärkningsvärt att regeringen väljer att lägga fram ett förslag som det inte finns stöd i forskningen för.

I vår stadsdel har vi generellt en större problematik som är kopplat till missbruk och normbrytande beteende, till skillnad från ytterstadsområden där allvarlig kriminalitet och missbruk är mer utbredd.

Bilaga § 22 – eget förslag (V)

Vi ser att den allvarliga kriminaliteten i samhället är något som berör oss alla. Istället krävs det seriösa förebyggande insatser, rehabiliterande åtgärder och satsningar på de ungdomar som idag riskerar att dras in tidigt i kriminalitet. Ett tidigt arbete med familjer i högrisk är helt nödvändig. I barnutredningsgrupper kan man tidigt identifiera och motverka en negativ utveckling. Vidare ser vi också att Malmös avhopparverksamhet *Sluta skjut*, startade 2018, har visat sig ha ett stort genomslag. Hittills har 40 kriminella sagt att de vill lämna kriminaliteten och cirka 20 har redan flyttats till annan ort. I projektet finns Malmö stad, kriminalvården och polisen. Verksamheten är uppsökande. Vi följer projektet *Sluta skjut* med stort intresse och hoppas det ska inspirera fler orter i Sverige.

2020-09-24

Ärende 22

Remiss av Slopad straffrabatt för unga myndiga vid
allvarlig brottslighet

Anders Göransson m.fl. S

Särskilt uttalande

Att skydda medborgarna från våld, stölder och annan brottslighet är en av statens absolut viktigaste uppgifter. Ungdomsbrottslighet är ett tecken på att samhället misslyckats såväl när det gäller att skydda brottsoffren som att säkra att barn och ungdomar tillförsäkrats goda och trygga uppväxtvillkor.

De remitterade förslagen till skärpta straff kan möjligen motiveras utifrån ett brottsofferperspektiv eller som ett sätt att skapa större konsekvens i påföljdssystemet.

Att de föreslagna skärpningarna skulle påverka vare sig brottslighetens omfattning eller karaktär, och därmed påverka tryggheten i samhället, förefaller däremot högst osäkert. Såvitt vi kan se, hänvisas ingenstans i beslutsunderlaget till någon typ av evidens för att de föreslagna straffskärpningarna kan väntas ge sådana effekter.

Bilaga § 22 – ersättaryttrande (Fi)

2020-09-24

**Södermalms
stadsdelsnämnd**

**Slopad straffrabatt för unga
myndiga vid allvarlig
brottslighet, utkast till
lagrådsremiss**

Dnr. SÖD 2020/570

Ärende 22

Antonia Simon (Fi)

Ersättaryttrande

Den senaste trenden av ökande grovt våld bland gängkriminella är ett stort samhällsproblem som måste brytas. Statistiken visar att brottsligheten kryper ned i åldrarna och allt yngre personer blir såväl offer som förövare. Det är allvarligt och akut att få stopp på utvecklingen men vi är kritiska till det lagförslag som nu ligger på bordet. Strängare straff för unga är lockande för att det låter enkelt men vi menar att regeringen bör lyssna på de erfarna remissinstanser som nu har kritiserat åtgärden.

Forskning har visat att unga som inte ännu funnit sin plats i samhället får mycket svårt att göra det efter ett långt fängelsestraff i ung ålder. Vidare saknas det evidens för att hårdare straff bland unga skulle leda till minskad kriminalitet då det inte har någon effekt på nyrekryteringen av unga kriminella. Däremot grundar sig nuvarande system på vetenskap som tydligt visar att unga inte har färdigutvecklad konsekvens förmåga och att de riskerar att låsas in i ett kriminellt liv när de låses in för brott i ung ålder. Vi menar att regeringen bör lyssna på forskning och vetenskap när lagförslag ska tas fram för att de ska få en så stor effekt som möjligt.